

УДК 339.3:615.371:636.5

Сучасні тенденції на фармацевтичному ринку вакцин для птиці в Україні

І.М. Деркач
Irina1215@ukr.net

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
вул. Героїв Оборони, 11, м. Київ, 03041, Україна*

У статті наведений аналіз вітчизняного фармацевтичного ринку вакцин для птиці, охарактеризовано їх виробників, основні тенденції його розвитку у 2015–2017 рр. Встановлено, що нині він становить 37% ринку імунологічних засобів та на 88% забезпечується імпортом товаром, в основному, таких виробників, як Інтервет Інтернешнл (Королівство Нідерландів) – 15%, Ломан Анімал Хелс Інтернешнл (Сполучені Штати Америки) – 12%, МЕРІАЛ (Франція) – 10%. Фармацевтична продукція вітчизняних виробників ТОВ «БІОТЕСТЛАБ» та ТОВ НВП «Біо-Тест-Лабораторія» заповнює ринок вакцин для птиці на 5%, що на ринку вітчизняного товару становить 43%.

З доступних нам джерел відомо, що у 2017 році, не враховуючи вакцин, які зареєстрували у 2016–2017 рр., вітчизняний ринок з 546-ти імунобіологічних препаратів нараховує 214 вакцин для птахів, що становить 39% від загальної кількості; з них 89% є товаром закордонного виробництва тих же виробників.

Найбільшу кількість вакцин представлено проти хвороби Ньюкасла (22%), інфекційної бурсальної хвороби (14%) та інфекційного бронхіту (13%).

Вакцинні препарати випускаються у формі суспензій, емульсій і ліофілізатів в основному для різних видів птиць та окремо для курей.

Ключові слова: ветеринарна фармація, ринок, виробник, продукція, товар, імпорт, імунобіологічний препарат, вакцина, птиця.

Современные тенденции на фармацевтическом рынке вакцин для птицы в Украине

І.М. Деркач
Irina1215@ukr.net

*Національний університет біоресурсів і природопользования Украины,
ул. Героев Обороны, 11, Киев, 03041, Украина*

В статье приведен анализ национального фармацевтического рынка вакцин для птицы, дана характеристика их производителей, основных тенденций его развития в 2015–2017 гг. Установлено, что он составляет 37% рынка иммунологических препаратов и на 88% обеспечивается импортным товаром, в основном, таких производителей, как Интервет Интернешнл (Королівство Нідерландов) – 15%, Ломан Анімал Хелс Інтернешнл (США) – 12%, Меріаль (Франція) – 10%. Фармацевтическая продукция отечественных производителей ООО «БИОТЕСТЛАБ» и ООО НПП «Био-Тест-Лаборатория» заполняет рынок вакцин для птицы на 5%, что на рынке отечественного товара составляет 43%.

Из доступных нам источников известно, что в 2017 году, не считая вакцин, которые зарегистрированы в 2016–2017 гг., отечественный рынок с 546-ти иммунобиологических препаратов насчитывает 214 вакцин для птиц, что составляет 39% от общего количества; из них 89% являются товаром зарубежного производства тех же производителей.

Наибольшее количество вакцин представлены против болезни Ньюкасла (22%), инфекционной бурсальной болезни (14%) и инфекционного бронхита (13%).

Citation:

Derkach, I.M. (2017). Current trends in the pharmaceutical market for vaccines for poultry in Ukraine. *Scientific Messenger LNUVMBT named after S.Z. Gzhytskyj*, 19(73), 136–139.

Вакцинные препараты выпускаются в форме суспензий, эмульсий и лиофилизатов в основном для различных видов птиц и отдельно для кур.

Ключевые слова: ветеринарная фармация, рынок, производитель, продукция, товар, импорт, иммунобиологический препарат, вакцина, птица.

Current trends in the pharmaceutical market for vaccines for poultry in Ukraine

I.M. Derkach
Irina1215@ukr.net

*National University of life and environmental sciences of Ukraine,
Heroyiv Oborony Str., 11, Kyiv, 03041, Ukraine*

The aim for this work was to study the modern trends of the national market of immunological medicine that are registered in Ukraine in pharmaceutical market for pountry. By analyzing literary and other information sources we maid an analysing comparison in the market of immunological medicine for pountry.

In article analysis of national pharmaceutical market of vaccines for pountry is presented, their manufacturers, the main trends of his development in 2015–2017. It is installed that he makes 37% of the market of immunologic medicine and by 88% it is supplied by import goods, mainly, such manufacturers, as Intervet Interneshnl (Netherlands Kingdom) – 15%, Loman Animal Khels Interneshnl (USA) – 12%, Merial (France) – 10%.

Pharmaceutical production of national manufacturers of BIOTESTLAB and Beat-test-laboratory fills in the market of vaccines for pountry by 5% that on the market of national goods accounts for 43%. It was established that It is presented vaccines against 26 pathogens. The largest amount of vaccines presented against disease Newcastle (22%), disease Gamboro (14%) and infectious bronchitis (13%).

Vaccines are produced in the form of suspensions, emulsions, solutions for diferents species of pountry and separately for hens.

Key words: veterinary pharmacy, maker, production, article, import, immunological drug, vaccine, bird.

Вступ

Маркетингові дослідження розвитку ринку препаратів для тварин, глобалізаційних тенденцій у ветеринарній фармації дедалі більше набувають актуальності (Ghavryljuk, 2007; Ghajdamaka, 2009; Olenych et al., 2011; Olenych et al., 2012; Bushujeva, 2013; Olenych et al., 2013; Smolynets' et al., 2016). Вивчення фармако-економічних питань є важливою ланкою безпеки та контролю саме у ракурсі управління біологічними ризиками.

Матеріал і методи досліджень

Метою роботи було вивчення сучасних тенденцій національного ринку імунобіологічних препаратів на прикладі вакцин для птахів.

Шляхом аналізу літературних та інших інформаційних джерел проводили порівняльний аналіз ринку вакцин для птиці, зареєстрованих в Україні станом на 1.03.17.

Результати та їх обговорення

Нині в Україні на вітчизняному ринку імунобіологічних препаратів з 666-ти як вакцини для птиці зареєстровано 247, що становить 37% від загальної кількості; з них 188 вакцин проти окремих хвороб (таблиця) та 59 є комплексними (<http://vet.gov.ua/node/888>).

Виробники пропонують вказані імунобіологічні препарати проти 26 збудників інфекцій птахів, серед яких найбільшу кількість представлено проти хвороби Ньюкасла (22%), інфекційної бурсальної хвороби (14%) та інфекційного бронхіту (13%). Подібні тенде-

нції можна простежити і на ринку вакцин проти декількох інфекцій птахів, а саме по 24% від загальної кількості комплексних препаратів становлять вакцини проти хвороби Ньюкасла, інфекційного бронхіту та у цій же комбінації із проти збудника синдрому зниження несучості (СЗК).

Загалом 88% становить продукція імпортного виробництва та 12%, відповідно, виробляється в Україні. Зазвичай, вітчизняні фармацевтичні підприємства пропонують вакцини проти окремих хвороб птахів та лише 2 вакцини є комплексними, а саме проти СНЗ, хвороби Ньюкасла, інфекційного бронхіту. Найбільшу кількість вказаних ветеринарних препаратів пропонують такі вітчизняні виробники, як ТОВ «БІОТЕСТЛАБ» та ТОВ НВП «Біо-Тест-Лабораторія», продукція яких заповнює ринок вакцин для птиці на 5%, а на ринку вітчизняного товару становить 43%. Вакцини для птахів Державного підприємства «Сумська біологічна фабрика» становлять відповідно 20% та 2%. Цей ринок забезпечують також Херсонське державне підприємство – біологічна фабрика, ДДВП «Птахоцентр», Інститут птахівництва НААН, ТОВ «Відродження М», ТОВ «НДП «Ветеринарна медицина» та інші національні підприємства.

Найбільш потужними закордонними представниками, які зареєстрували свою фармацевтичну продукцію в Україні, є Інтервет Інтернешнл Б.В. (Королівство Нідерландів) – 15%, Ломан Анімал Хелс Інтернешнл (Сполучені Штати Америки) – 12%, МЕРІАЛ (Франція) – 10%, Зоетіс Інк (Сполучені Штати Америки) – 8%, АБІК Біолоджикал Лабораторіз Лтд. (Ізраїль), ФАТРО С.п.А. – Віа Моліні Емілі 2 – МАК-ЛОДІО (БС) (Італія), Сева Санте Анімаль (Франція) –

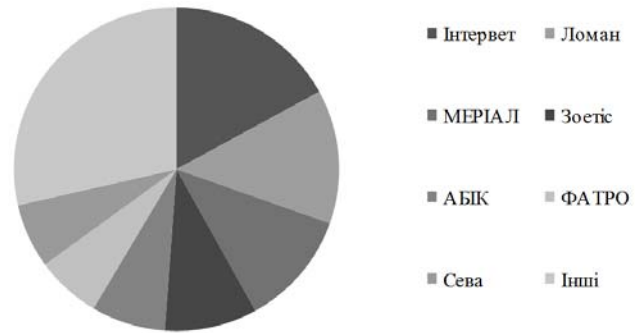
по 6% від загальної кількості вакцинних препаратів для птиці на ринку України (рис. 1).

Таблиця

Вітчизняні та імпортовані вакцини проти хвороб птиці на ринку імунологічних препаратів в Україні

№ п/п	Хвороба, проти якої випускається вакцина	Кількість вакцин	
		імпортованих	вітчизняних
1	Віспа	6	1
2	Теносивіт (інфекційний артрит)	7	3
3	Хвороба Ньюкасла	34	7
4	Інфекційна бурсальна хвороба	22	4
5	Інфекційний бронхіт	23	2
6	Хвороба Марека	10	3
7	Інфекційний ларинготрахеїт	9	–
8	Мікоплазмоз	4	–
9	Інфекційний енцефаломієліт	5	–
10	СЗН	4	–
11	Сальмонельоз	10	1
12	Ешерихіоз	1	–
13	Інфекційний ринотрахеїт	2	–
14	Інфекційний риніт	2	–
15	Колібактеріоз	1	–
16	Реовірусна інфекція	5	1
17	Анемія	4	–
18	Геморагічний ентерит індиків	1	–
19	Пастерельоз	–	1
20	Гепатит	–	1
21	Вірусний ентерит гусей	–	2
22	Параміксовірусна інфекція	1	–
23	Пневмовірусна інфекція	2	–
24	Кокцидіоз	7	–
25	Хвороба Дерзі	1	–
26	Гемофільоз	1	–

На рисунку представлено ці ж дані, але у ракурсі ринку імпортованих товарів. Нині у світі працює багато фірм таких виробників, які реалізують свою продукцію на одному чи на кількох національних ринках і такі, що працюють на більш «глибокому» міжнародному рівні. До останніх належить компанія Pfizer, світовий лідер упродовж останніх семи років на ринку ветеринарних препаратів, яка у 2003 р. поглинула Pharmacia Corp. Основним конкурентом Pfizer сьогодні є компанія Merial, яка утворилась у 1997 р. внаслідок об'єднання підрозділів з виробництва ветеринарних препаратів двох великих компаній Merck&Co та Rhône Mérieux. Лідером європейського ринку є голландська компанія Intervet, яка з 2004 р. посідає 3-тє місце у світі за обсягом реалізації ветеринарних препаратів (Ghavryljuk, 2007; Ghajdamaka, 2009; Bushujeva, 2013; Smolynets' et al., 2016). Результати досліджень свідчать про велику частку забезпечення українського ринку ветеринарних препаратів цими компаніями.

Рис. 1. Закордонні виробники вакцин для птахів на вітчизняному ринку

Слід відмітити, що вакцинні препарати випускаються в основному для різних видів птиць та окремо для курей найбільш часто у формі суспензій, емульсій, ліофілізатів.

Висновки

З метою удосконалення національних стратегій зменшення біологічної загрози і ризиків поширення хвороб птиці вивчення забезпечення вакцинами ринку імунологічних засобів має велике значення.

Вітчизняний ринок вакцин для птахів на 88% забезпечується імпортованим товаром. Найбільшу кількість вакцин серед закордонних виробників пропонують Intervet Інтернешнл Б.В. (Королівство Нідерландів) – 15%, Ломан Анімал Хелс Інтернешнл (Сполучені Штати Америки) – 12%, а з українських – ТОВ «БІОТЕСТЛАБ» та ТОВ НВП «Біо-Тест-Лабораторія» (5%). Представлено імунобіологічні препарати проти 26 збудників інфекцій птахів, найбільшу кількість яких запропоновано проти хвороби Ньюкасла, інфекційної бурсальної хвороби та інфекційного бронхіту.

Перспективи подальших досліджень. У перспективі подальших досліджень з метою оцінки біологічного ризику зоонозів вбачаємо доцільність подібного аналізу ринку імунологічних препаратів для інших видів тварин.

Бібліографічні посилання

Ghavryljuk, O.Gh. (2007). Innovacijni procesy u vyrobnyctvi veterynarykh preparativ. Ekonomika APK. 12, 92–97 (in Ukrainian).
 Bushujeva, I.V. (2013). Marketynghovi doslidzhennja rozvytku rynku veterynarykh preparativ ta oblasti veterynarnoji farmaciji. Zaporizkij medychnyj zhurnal. 3(78), 90–93 (in Ukrainian).
 Ghajdamaka, A. (2009). Myrovoj rinok veterynarnikh preparatov. Suchasna veterynarna medycyna. 5, 40 (in Ukrainian).
 Smolynets', I.B., Gutyj, B.V., Khariv, I.I., Petryshak, O.Y., Lytvyn, R.I. (2016). Pharmaceutical marketing: objectives and types. Scientific Messenger LNUVMBT named after S.Z. Gzhytskyj, 18, 2(69), 151–154. doi:10.15421/nvlvet6929
 Olenych, I.R., Hariv, I.I., Gutyj, B.V. (2012). Osoblyvosti segmentuvannja rynku veterynarykh preparativ. Naukovyj visnyk L'vivs'kogo nacional'nogo

- universytetu veterynarnoi' medycyny ta biotehnologij im. G'zhyc'kogo. 14, 1(2), 113–116 (in Ukrainian).
- Olenych, I.R., Grymak, O.Ja., Gutyj, B.V., Hariv, I.I., Smolynec', I.B. (2013). Sutnist' i cili mizhnarodnogo farmacevtychnogo marketyngu. Naukovyj visnyk L'vivskogo nacional'nogo universytetu veterynarnoi' medycyny ta biotehnologij im. G'zhyc'kogo. 15, 1(5), 127–132 (in Ukrainian).
- Olenych, I.R., Dushka, V. I., Myhajlovs'kyj, V.I., Hariv, I.I., Seniv, R.V., Gutyj, B.V. (2011). Suchasna polityka zbutu v zovnishn'oekonomichnij dij'al'nosti farmacevtychnyh pidprijemstv. Naukovyj visnyk L'vivskogo nacional'nogo universytetu veterynarnoi' medycyny ta biotehnologij im. G'zhyc'kogo. 13, 1(1), 444–447 (in Ukrainian).
- Olenych, I.R., Gutyj, B.V., Hariv, I.I., Shybun'ko, V.V. (2012). Formuvannja kompleksu marketyngu vitchyznjanogo vyrobnyka veterynarnyh preparativ. Naukovyj visnyk L'vivskogo nacional'nogo universytetu veterynarnoi' medycyny ta biotehnologij im. G'zhyc'kogo. 14, 1(2) (in Ukrainian).
- Intervet [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.intervet.com/>.
- Zarejestrovani veterynarni preparaty, kormovi dobavky, ghotovi kormy ta premiksi [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://vet.gov.ua/node/888>.

Стаття надійшла до редакції 24.03.2017